

ਨਮੂਨਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ
ਵਿੱਦਿਅਕ ਸਾਲ 2020-2021
ਸ਼੍ਰੇਣੀ - ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ
ਵਿਸ਼ਾ - ਖੇਤੀਬਾੜੀ (ਲਿਖਤੀ)

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 70

ਭਾਗ - I

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਠੀਕ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ :

- (i) ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗਲੇ-ਸੜ੍ਹੇ ਜੈਵਿਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ?
 (ੳ) ਮੱਲ੍ਹੜ (ਅ) ਜਿਪਸਮ (ੲ) ਚੂਨਾ (ਸ) ਯੂਰੀਆ 1
- (ii) ਅਨਾਜ ਵਾਲੀ ਫਸਲ ਕਿਹੜੀ ਹੈ ?
 (ੳ) ਮੂੰਗੀ (ਅ) ਕਣਕ (ੲ) ਸਰੋਂ (ਸ) ਗੰਨਾ 1
- (iii) ਸੂਣ ਵਾਲੀ ਲਵੇਰੀ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਦੁੱਧੋਂ ਹਟਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ?
 (ੳ) 25 (ਅ) 60 (ੲ) 30 (ਸ) 40 1
- (iv) ਚੂਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗਰਮੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਯੰਤਰ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
 (ੳ) ਕਲਟੀਵੇਟਰ (ਅ) ਬਰੂਡਰ (ੲ) ਬੈਰੋਮੀਟਰ (ਸ) ਲੇਜ਼ਰ ਲੈਵਲਰ 1
- (v) ਪੌਦਿਆਂ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਬਾਰੀਕ-ਬਾਰੀਕ ਸਾਹ ਮੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ?
 (ੳ) ਸਟੋਮੈਟਾ (ਅ) ਜਾਈਲਮ (ੲ) ਫਲੋਇਮ (ਸ) ਸਟਿਗਮਾ 1
- (vi) ਬੀਜ ਦੇ ਉੱਗਣ ਲਈ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ?
 (ੳ) ਪਾਣੀ (ਅ) ਹਵਾ (ੲ) ਗਰਮੀ (ਸ) ਇਹ ਸਾਰੇ 1
- (vii) ਬਣਧਾਰੀ ਜੰਤੂਆਂ ਸਾਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਅੰਗ ਕਿਹੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?
 (ੳ) ਗੁਰਦੇ (ਅ) ਫੇਫੜੇ (ੲ) ਦਿਲ (ਸ) ਮਿਹਦਾ 1
- (viii) ਕੀੜਿਆਂ ਦੀ ਸੁੰਡੀ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿਹੜੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
 (ੳ) ਲਾਰਵਾ (ਅ) ਪਿਊਪਾ (ੲ) ਅੰਡਾ (ਸ) ਬਾਲਗ ਕੀੜਾ 1

2. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਖ਼ਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬਰੈਕਟ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣ ਕੇ ਭਰੋ :

- (i) ਭੂਮੀ ਵਿੱਚ ਚੂਨੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵੱਧ ਹੋਣ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਰੰਗ ..... ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਕਾਲਾ / ਚਿੱਟਾ) 1
- (ii) ਮਿਊਰੇਟ ਆਫ ਪੋਟਾਸ਼ ਖਾਦ ਵਿੱਚ ..... ਤੱਤ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਪੋਟਾਸ਼ / ਨਾਈਟਰੋਜਨ) 1
- (iii) ਮੱਝ ਦਾ ਗਰਭ ਕਾਲ ..... ਦਿਨ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (210 / 310) 1
- (iv) ਮਾਸ ਲਈ ਪਾਲੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਚੂਚਿਆਂ ਨੂੰ ..... ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। (ਲੇਅਰਜ / ਬਰਾਇਲਰਜ) 1
- (v) ਪੱਥਰਚੱਟ ਦਾ ਨਵਾਂ ਪੈਦਾ ..... ਰਾਹੀਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਪੱਤੇ / ਬੀਜ) 1
- (vi) ਸਾਹ ਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਪੌਦੇ ..... ਗੈਸ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। (ਆਕਸੀਜਨ / ਨਾਈਟਰੋਜਨ) 1

- (vii) ਪਸੀਨਾ ..... ਰਾਹੀਂ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। (ਚਮੜੀ / ਫੇਫੜੇ) 1
- (viii) ਰੇਸ਼ਮ ਦੇ ਕੀੜੇ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ..... ਗੁੰਥੀ ਤੋਂ ਰੇਸ਼ਮ ਬਣਦਾ ਹੈ। (ਰੇਸ਼ਮ / ਸ਼ਹਿਦ) 1

3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ / ਗਲਤ ਚੁਣੋ :

- (i) ਰੇਤਲੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਕਣ ਮੋਟੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। 1
- (ii) ਕਣਕ ਸਾਉਣੀ ਰੁੱਤ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਹੈ। 1
- (iii) ਬਾਜਰਾ ਅਤੇ ਜਵਾਰ ਤੇਲ ਬੀਜ ਵਾਲੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਹਨ। 1
- (iv) ਮੁਰਗੀ ਦੇ ਇੱਕ ਆਂਡੇ ਦਾ ਔਸਤਨ ਭਾਰ 56 ਗ੍ਰਾਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। 1
- (v) ਵਧੀਆ ਨਸਲ ਦੀ ਮੱਝ ਦੀ ਚਮੜੀ ਪਤਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। 1
- (vi) ਗਾਂ ਦੇ ਦੁੱਧ ਵਿੱਚ ਥਿੰਧਿਆਈ (ਫੈਟ) ਮੱਝ ਦੇ ਦੁੱਧ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। 1
- (vii) ਖਰਗੋਸ਼ ਨੂੰ ਉੱਨ ਅਤੇ ਮੀਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 1
- (viii) ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਕੀੜੇ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹਨ। 1

4. ਸਹੀ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ :

(i) ਪੇਂਦਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੁੱਖ ਖੁਰਾਕੀ ਤੱਤ	(ੳ) ਆਂਡਾ, ਲਾਰਵਾ, ਪਿਊਪਾ ਅਤੇ ਬਾਲਗ ਕੀਟ	1
(ii) ਹਰੇ ਚਾਰੇ ਦਾ ਆਚਾਰ	(ਅ) ਪਰਾਗ ਕੋਸ਼	1
(iii) ਫੁੱਲ ਦਾ ਨਰ ਭਾਗ	(ੲ) ਸਾਈਲੇਜ	1
(iv) ਕੀੜੇ (ਕੀਟ) ਦੇ ਜੀਵਨ ਚੱਕਰ ਦੀਆਂ ਅਵਸਥਾਵਾਂ	(ਸ) ਨਾਈਟਰੋਜਨ ਅਤੇ ਫਾਸਫੋਰਸ	1

ਭਾਗ - II

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਇੱਕ-ਦੋ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ :

5. ਪੇਂਦੇ ਦੇ ਵਾਧੇ ਲਈ ਨਾਈਟਰੋਜਨ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਕੰਮ ਲਿਖੋ। 2
6. ਪਨੀਰੀ ਲਗਾ ਕੇ ਉਗਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਸੇ ਚਾਰ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ। 2
7. ਕਿਸੇ ਦੋ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਖਾਦਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ। 2
8. ਕਿਹੜੇ ਦੋ ਢੰਗਾਂ ਨਾਲ ਫ਼ਸਲ ਦੀ ਵੱਧ ਪੈਦਾਵਾਰ (ਉਪਜ) ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ? 2
9. ਦੁੱਧ ਚੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁੱਧ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ? 2
10. ਮੁਰਗੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚੁੰਝਾਂ ਕੱਟਣ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਲਾਭ ਲਿਖੋ। 2
11. ਮੀਟ ਅਤੇ ਆਂਡੇ ਕਿਹੜੇ ਧੰਦੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ? 2
12. ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਗੋਰੇ ਦੀ ਸਹੀ ਸੰਭਾਲ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ? 2
13. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੰਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੌਰਾਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੋ ਰਸਾਇਣਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ। 2
14. ਨਿਸ਼ੇਚਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? 2
15. ਫ਼ਸਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? 2

ਭਾਗ - III

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਪੰਜ-ਛੇ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ :

16. ਹਵਾ ਰਾਹੀਂ ਭੂਮੀ ਨੂੰ ਖੁਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੋਈ ਪੰਜ ਉਪਾਅ ਲਿਖੋ । 5
ਜਾਂ
ਮੂੰਗੀ ਦੀ ਖੇਤੀ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿਓ :
(ਓ) ਉੱਨਤ ਕਿਸਮ (ਅ) ਬੀਜ ਦੀ ਮਾਤਰਾ (ਏ) ਬੀਜਾਈ ਦਾ ਸਮਾਂ
(ਸ) ਝਾੜ (ਹ) ਵਾਢੀ 5
17. ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਪਸ਼ੂ ਘਰ (ਡੇਅਰੀ ਫਾਰਮ) ਬਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਪੰਜ ਮੁੱਖ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ? 5
ਜਾਂ
ਇੱਕ ਆਦਰਸ਼ ਮੁਰਗੀ ਖਾਨੇ (ਪੋਲਟਰੀ ਫਾਰਮ) ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀਆਂ ਪੰਜ ਮੁੱਖ ਸਹੂਲਤਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ? 5
18. ਉਤਵੈਦਨ (ਵਾਸ਼ਪ ਉਤਸਰਜਨ) ਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਪੌਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕੋਈ ਪੰਜ ਲਾਭ ਲਿਖੋ । 5
ਜਾਂ
ਸਵੈ-ਪਰਾਗਣ ਪੌਦਿਆਂ ਦੇ ਕੋਈ ਪੰਜ ਲੱਛਣ ਲਿਖੋ । 5
19. ਸ਼ਹਿਦ ਦੀਆਂ ਮੱਖੀਆਂ ਪਾਲਣ ਦੇ ਕੋਈ ਪੰਜ ਲਾਭ ਲਿਖੋ । 5
ਜਾਂ
ਥਣਧਾਰੀ ਜੰਤੂਆਂ ਦੇ ਕੋਈ ਪੰਜ ਲੱਛਣ ਲਿਖੋ । 5

*****